

KONCERTNI ŽIVOT U OSIJEKU U PRVOM DIJELU SEZONE 1977/78.

Koncertnu sezonu 1977/78. u Osijeku — u već tradicionalnoj organizaciji Muzičke škole »Franjo Kuhač« — tvorio je 26. rujna slovenski orguljaš *Hubert Bergant* (Ljubljana) u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla, u kojoj se svake sezone održa po nekoliko koncerata. Orgulje te crkve izvanredno su lijepa zvuka, ali i s nekim manama koje gosti treba da prvo dobro upoznaju, da bi mogli dati pravi umjetnički doživljaj.

Bergant je nastupio u Osijeku prvi put, pa se to u manjoj mjeri odrazilo i na kvalitetu muziciranja, koje je ipak nosilo pečat jedne značajne orguljaške ličnosti. Na programu bila su djela J. S. Bacha, Böhma, Walthera, Segera, Mozarta, Sluka i Martuccija. Možemo samo zažaliti što nismo čuli i koje djelo domaćega skladatelja.

Kvartet Vilnius iz SSSR izveo je 3. listopada tri kvarteta: stilske ne posve uvjerljivo Haydnov kvartet C-dur op. 33 br. 3, ali zato izvanredno Bartokov Kvartet br. 2 i Kvartet op. 11 br. 1 P. I. Čajkovskog.

Valter Dešpalj, violoncello, i *Ivo Maček*, klavir, izveli su 24. listopada po jednu sonatu L. v. Beethovena, J. S. Bacha i J. Brahmsa. Ovakvu koncentraciju, stilsku vjernost i ljepotu tona danas se može rijetko čuti i od najboljih gostiju, pa su Osječani zaželjeli da uskoro ponovno slušaju Dešpalja koji je sada već redovni gost, i Mačeka koji rjeđe nastupa, ali je i prije znao dolaziti u Osijek te svaki put pobuditi izvanrednu pažnju.

Pijanistica *Bianca Bodalia* koncertirala je 14. studenoga, izvevši djela J. S. Bacha, Stravinskog, Beethovena (»Les adieux«), Papandopula, Chopina, Liszta i Mendelssohna. Program pomalo »svaštarski«, ali izvanredno nastudiran i u njemu je umjetnica dokazala širok raspon svojih mogućnosti.

Večer sonata izveo je 21. studenoga duo *Josip Nocht*, klarinet, i *Mirna Nocht*, klavir. Na programu bile su sonate M. Regera, Saint-Saënsa, P. Hindemitha i D. Škerla. Poznata virtuoznost Josipa Nochte došla je posebno do izražaja u Regerovoj Sonati As-dur op. 49 br. 1 a ljepota tona naročito u Lentu Saint-Saëns-ova Sonata op. 167 i teškoj Hindemithovoj Sonati za klarinet.

Gost iz Sovjetskog saveza *Dimitrij Baškirov* imao je koncert 12. prosinca sa Schumannovim djelima u prvom, a djelima ruskih autora u drugom dijelu. Izvanredan pijanist, gost je posebno oduševio punoćom zvuka i »izvlačenjem« iz instrumenta ono što on najviše može dati. Najbolje (u svemu dobrome) bile su mu: Schumannova Sonata fis-mol op. 11 br. 1 i Glazunovljeva Sonata b-mol op. 74. Kao dodatak izveo je još po jedno djelo Schumanna i Prokofjeva.

Posebno važan bio je koncert od 19. prosinca, posljednji u godini, značajan prilog »Danima hrvatske glazbe«. Bio je to koncert istaknutih zagrebačkih umjetnika, u povodu promocije notnog izdanja Muzikološkog zavoda Muzičke akademije Zagreb, Sonate za violoncello i klavir. op. 35 *Dore Pejačević*. Istog je dana u Galeriji likovnih umjetnosti Osijek otvorena izložba »Dora Pejačević — život i djelo«. Sonatu op. 35 izveo je *Valter Dešpalj* uz klavirsku suradnju *Latice Renih*, njenu Sonatu op. 36 za klavir *Jurica Murai*, tri pjesme na Nietzschehev tekst *Neven Belamarić* uz pratnju *Jurice Muraia*, a tri djela (Elegija za violinu i klavir op. 34, Meditacije za violinu i klavir op. 51, što je bila svjetska pravedba, i Sonata za violinu i klavir D-dur op. 26) violinist *Josip Klina* uz *Juricu Muraia*.

Uz »Dane hrvatske glazbe« u Osijeku su još reprizno izvedene u Hrvatskom narodnom kazalištu Gotovčeva »Morana« i Grgić-Kabiljova »Jalta, Jalta«, a osječki pododbor Udruženja muzičkih umjetnika Hrvatske priredio je 28. prosinca (nažalost slabo posjećeni) koncert vokalne i instrumentalne glazbe. U opsežnom programu nastupili su najistaknutiji solisti osječke opere i članovi orkestra opere HNK kao solisti, te Ansambl za komornu glazbu (Janson, Adamček, Bu-

rić, Radulović). Pratioci na klaviru bili su Željko Miler, Antun Petrušić i Ivanka Ivanović-Aćimović. Od solista najdublji dojam ostavili su *Branka Galić* duboko proćućenim interpretacijama djela Berse i Baranovića, izvanredno glasovno raspoložena *Štefica Petrušić*, tenor *Luciano Manzin* kojemu poncerno muziciranje očito »leži«, stadardno pouzdani *Velimir Zgrablić*, *Augusta Janaček* i *Božena Čubra*, a posebno je ugodno iznenadio mladi bariton *Ferdinand Zovko*.

Operni orkestar Hrvatskoga narodnog kazališta Osijek uvijekbao je i 10. prosinca premijerno izveo (kasnije bilo je više repriza) Beethovenovu večer, u povodu 150. obljetnice smrti glazbenoga velikana Ludwiga van Beethovena. Na programu bili su: uvertira »Egmont«, Romanca za violinu i orkestar op. 50, koncertna arija »Ah! perfido« za sopran i orkestar op. 65 i I. simfonija C-dur op. 21. Dirigirao je *Željko Miler*, a solisti bili su *Branka Galić*, sopran, i *Krumoslav Peljhan*, violina. Nešto pojačani orkestar solidno je svladao zadatak, Branka Galić izvrsno je donijela svoju dionicu i ta je točka programa, uz Adagio iz Prve simfonije, bila »kruna večeri«. Mladi Peljhan bio je impresioniran zadatkom, skučen i »mala« tona, ali je dobro da se mladima daje ovakva prilika. Dirigent Miler postigao je najviše što se moglo uz bročano mali orkestar, nenavikao da stalno simfonijski muzicira. Orkestar je bio već i bolji, ali tada je solist bio istaknuti evropski violinist i gudački pedagog Radovan Lorković, a ne mladi violinist koji više podrške treba sam nego što je može dati. Ipak, ne smijemo potcijeniti domet ovoga koncerta. Osječani mogu biti sretni što u gradu koji je nekoć imao vlastitu Gradsku filharmoniju — simfonijsko muziciranje bar posvema nije zamrlo. Čast onima koji ga održavaju, pa ako dometi i nisu onakvi kakve bi i oni sami željeli!

A. R.

DJELOVANJE »COLLEGIUMA PRO MUSICA SACRA« U 1977. GOD.

Protekla 1977. godina bila je zaista bogato ispunjena radom i nastupima »Collegiuma pro musica sacra«, što je još jednom potvrdilo činjenicu da ovaj ansambl kroči sigurnim koracima naprijed. Svaki novi nastup, pa bio to i onaj manje značajan, uvijek nam otkriva neku novu dimenziju ansambla i uvijek predstavlja izuzetan doživljaj za glazbenu publiku. Osim toga, ansambl se svojim djelovanjem veoma dobro uključuje u život naše Crkve, prateći serioznim glazbenim jezikom bilo liturgijsku godinu, bilo značajne manifestacije. Slijedeći tako hod ove djelatnosti, možemo načiniti neku vrstu bilance na kraju ove radne godine, te tako još jednom potvrditi ono što je o tom ansamblu već rečeno.

Na samom početku godine »Collegium pro musica sacra« pojavljuje se sa 4 božićna koncerta i to: 3. I. 77. u crkvi Vinogradske bolnice, 9. I. 77. u kapeli bolnice Rebro, 26. I. 77. u dvorani dječjačkog sjemeništa na Šalati u okviru Svećeničkog tečaja, te 6. II. 77. u samostanu na Vrhovcu 49. Ovi su koncerti priređeni za širu publiku, prvenstveno za bolesnike, te su bili tematski određeni otajstvom blizog Božića. Središnji dio ovih koncerata činio je splet hrvatskih božićnih popijevaka u umjetničkoj obradi za četveroglasni zbor.

Nakon božićnih koncerata ansambl priređuje 17. IV. 77. »Riječ i glazbu« u zagrebačkoj katedrali sa glazbenim djelima vezanim uz korizmeno-uskršno vrijeme. Ovim koncertom nastavio se niz tzv. glazbenih razmatranja koja ovaj ansambl njeguje već treću godinu.

1. i 2. V. 77. održana su dva značajna koncerta u dominikanskoj crkvi u Dubrovniku. Program je bio strogo serioznog karaktera obuhvativši djela domaćih i stranih autora iz razdoblja baroka i suvremenog glazbenog stvaranja. Jedan je koncert bio koncipiran više solistički sa poznatim solistima suradnicima ansambla: Ivankom Boljkovac, Marijanom Jurišićem, Ivanom

Pincetićem, te Cecilijom Pleša. Tom prilikom ansambl je izveo jedno veće kompletno djelo te tako dokazao svoju zrelost muziciranja i pristupa jednom karakterističnom djelu određenog razdoblja. Radilo se naime o »Gloriji« A. Vivaldija. Kao instrumentalna pratnja nastupili su neki dubrovački instrumentalisti.

22. V. 77. u katedrali je ponovo koncert iz serije »Riječ i glazba«, a 27. VI. 1977. slijedi najznačajniji nastup u ovoj godini, nastup u dvorani Hrvatskog glazbenog zavoda kojim je obilježena 5-obljetnica djelovanja ovog ansambla i koji se ujedno uklopio u 150-obljetnicu postojanja Glazbenog zavoda. Ovom koncertu prisustvovali su brojni glazbeni stručnjaci i publika koji su ovaj nastup ocijenili najvišim ocjenama.

23. X. 1977. nakon tromjesečne pauze Collegium ponovo priređuje »Riječ i glazbu« u katedrali i to ovaj put solističkog karaktera i pod naslovom »Ave Maria«.

Mjesec dana kasnije, 23. XI. 1977. Collegium je pozvan da nastupi s dvije točke u okviru većeg koncerta koji je priređen u katedrali povodom 100-obljetnice časopisa za crkvenu glazbu »Sv. Cecilija«. Na tom su koncertu nastupili razni zagrebački zborovi s programom koji je tijekom godina bio tiskan kao prilog »Sv. Ceciliji«. Tom prilikom Collegium je izveo »Šibensku molitvu« L. Zupanovića i »Zdrava Devica« u obradi M. Leščana.

Kao posljednji ovogodišnji nastup bila je još jedna »Riječ i glazba« adventsko-božićnog karaktera pod naslovom »Evo ide čas«.

U ovoj bogatoj i plodnoj bilanci od 13 koncerata valja svakako posebno izdvojiti dva nastupa kao najznačajnije. To je u prvom redu nastup u HGZ koji zasigurno predstavlja vrhunac dosadašnjeg rada Collegiuma i o kojem ovaj časopis donosi posebni osvrt glazbenog kritičara. I drugi nastup, u okviru proslave »Sv. Cecilije« u zagrebačkoj katedrali. U ambijentu izvanredno akustične katedrale (pjevano je s glavnog oltara) kompozicije koje je izveo Collegium zazvučale su posve novim bojama zvukova i bogatstvom glasova kako solista tako i zbora.

Promatrajući tako u pregledu ovaj rad i napor stvaranja moramo prije svega priznati da se danas malo koji ansambl, posebno amaterski, može pohvaliti tolikim brojem nastupa. Već sama ta činjenica govori da se ovdje radi o ozbiljnim glazbenim pregaocima koji su sposobni dostojno zastupati našu crkveno-glazbenu kulturnu baštinu i pred veoma strogim kriterijima. Istina je da i ovaj ansambl poznaje svojih sretnijih i manje sretnih trenutaka, ali gledajući na opći dojam i na prihvaćenost od strane glazbene javnosti, možemo reći da se ovdje radi o jednom kulturnom tijelu reprezentativne vrijednosti. Stoga treba pozdraviti sve one činioce koji su ovom tijelu do sada omogućavali da živi i da se održi. Želimo zato da i u šestoj godini svoga postojanja Collegium i dalje kroči naprijed kako u broju nastupa tako i u kvaliteti.

B. K.

SERIOZAN GLAZBENI NASTUP

Djelovanje vokalnog ansambla COLLEGIUM PRO MUSICA SACRA nije poznato samo u crkvenim krugovima, već i u svjetovnim glazbenim sredinama i ambijentima. Ovaj vokalni ansambl koji je već postigao zamjernu razinu muziciranja i interpretacije, nastupio je pred kratim Hrvatskim glazbenim zavodom u ponedjeljak 27. lipnja s programom koji zaslužuje pažnju glazbenog recenzenta. Program je obuhvaćao djela domaćih i stranih skladatelja od 15. vijeka do današnjih dana.

Prvi dio programa je obuhvatio glazbena djela stranih skladatelja do baroka. Posebno je bilo zanimljivo izvođenje »Misse in die Paschae« (gregorijanski koral), što vrlo rijetko čujemo na koncertima vokalne glazbe. Izvođenje je bilo sigurno, intonacije čiste, a interpretacija je uključivala sve značajke toliko potrebne za interpretaciju gregorijanskog korala. I Komorni mješoviti zbor s djelima Dufaya, Vittorije, A.

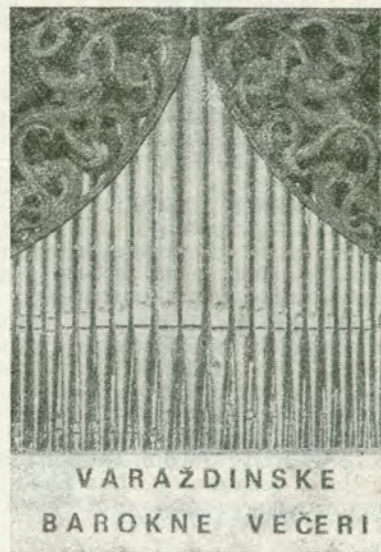
Scarlattija i Viadane je pokazao da se radi o vokalom tijelu koje brižljivo njeguje frazu i pazi na značajke svake pojedine glazbene epohe.

Drugi dio programa je uključivao djela hrvatskih skladatelja Lukačića, Jelića, Šimunića, Magdalenića, Vidakovića, Klobučara i Zupanovića. Mišljenja sam da je drugi dio pomalo predugačak i da je trebao obuhvatiti raznovrsnije skladbe. Pored Komornog mješovitog zbora istakli su se posebno solisti Cecilija Pleša, Ivan Pincetić i Marijan Jurišić koji su svojim decentnim smislom za interpretaciju znali pokazati i bogatstvo svojih glasova. Posebno se dojmilo izvođenje Zupanovićeve »Šibenske molitve«. Ansambl vodi i nadalje dirigentica i poznata orguljašica Imakulata Malinka suzdržanom gestom i jasnim pregledom zbornih dionica, što je utjecalo na discipliniranost i tonsku ujednačenost ansambla. Lijep prilog koncertu bio je i nastup poznatog umjetnika na orguljama Mate Leščana. Publika je dugim i srdačnim aplauzima nagradila mlade umjetnike. Dnevni tisak je prije koncerta u nekoliko navrata najavio koncert ansambla, što je uz dobru organizaciju pridonijelo velikom posjetu publike.

Siniša HRESTAK

VII. VARAŽDINSKE BAROKNE VEČERI

Po sedmi puta održane su Varaždinske barokne večeri od 25. 9. — 4. 10. 1977. Grad dolično okičen festivalskim zastavama uz zvukove festivalskog signala nije mogao primiti sve one posjetioce, koji su to željeli uslijed ograničenosti koncertnog prostora. Svečano otvaranje u Gradskoj vijećnici press-konferencijom, otvorenjem izložbe podružnice Hrvatskog društva likovnih umjetnika varaždinsko-međimurske regije u Galeriji slika, otvorenjem izložbe predmeta od kositra u gotičkoj kuli staroga grada kao i koncertom u isusovačkoj crkvi ispunjen je prvi dan VBV. Program koncerta obuhvatio je Bachov »BRANDENBURŠKI KONCERT« (G-dur br. 3.) kao i »KONCERT ZA KLAVIR I ORKESTAR« (f-mol br. 5) sa pijanistom

Juricom Murai te Vivaldijevu »GLORIU« sa solistima: Ivanka Boljkovac, sopran, Eva Novšak-Houška, mezosopran, cembalo Olga Vukomanović-Tarbuk, orgulje Olivije Repec, Akademski zbor »Ivan Goran-Kovačić« (dirigent: Vladimir Kranjčević) i Zagrebačka filharmonija sa maestrom Milanom Horvat.

Drugi koncert izveden je u Velikoj koncertnoj dvorani Narodnog kazališta »A. Cesarec« solističkim koncertom pijaniste Vladimira Krpana s programom »D.